

дозволяє не тільки скоротити терміни виконання процедур, але й знижує операційні витрати, що є вагомим фактором у сучасних умовах економії ресурсів.

Для досягнення максимальної ефективності необхідно також забезпечити взаємодію між процесами різних суб'єктів – як підприємницьких, так і непідприємницьких структур, що функціонують у межах територіальної громади. Формування чітких механізмів координації та обміну даними забезпечує синергію, яка сприяє досягненню загальних соціально-економічних цілей.

Управління ризиками та адаптація до викликів є важливими аспектами оптимізації бізнес-процесів. Врахування факторів зовнішнього середовища, проведення аналізу сильних та слабких сторін процесів сприяє їхньому вдосконаленню та мінімізації ризиків. У рамках таких процесів значну увагу слід приділяти підготовці кадрів та розвитку людського капіталу, що є ключовим ресурсом для успішного впровадження змін.

Таким чином, процесна організація та управління бізнес-процесами на рівні територіальних громад є дієвим інструментом підвищення ефективності їх функціонування. Використання сучасних підходів, адаптація моделей підприємницького управління до потреб громад, інтеграція цифрових рішень та належна координація між усіма учасниками процесів створюють умови для стабільного розвитку, покращення якості життя мешканців та підвищення конкурентоспроможності регіону.

Перелік використаних джерел:

1. Чорна Н.Л., Уніят Л.М. Теоретичні аспекти поняття бізнес-процесів, їх класифікація в діяльності підприємств. Інноваційна економіка. № 4 (2022) <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/974/1088>

УДК 330.3:502

Мариненко Наталія

доктор економічних наук, професор

професор кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Синюверський Назар

аспірант кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль, Україна

Nataliia Marynenko

Doctor of Sciences (Economics), Professor

Professor of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Nazar Synoverskyi

Postgraduate Student of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

ПРИНЦИПИ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

PRINCIPLES OF BUSINESS PROCESSES TRANSFORMATION FOR ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Сталий розвиток є однією з ключових цілей сучасного бізнесу. У відповідь на глобальні виклики, такі як зміна клімату, соціальна нерівність, обмеженість ресурсів і, зокрема, збройні конфлікти, компанії все більше інтегрують принципи сталого розвитку у свої бізнес-процеси. Війна в Україні, що розпочалася у 2022 році, стала серйозним викликом для міжнародного співтовариства, створивши нові економічні та соціальні проблеми, а також сприяла переосмисленню підходів до розвитку бізнесу. У таких умовах трансформація бізнес-процесів у контексті сталого розвитку не лише забезпечує відповідальне ставлення до навколишнього середовища, але й сприяє підвищенню стійкості та адаптивності компаній у кризові часи.

Сутність трансформації бізнес-процесів полягає у досягненні позитивного впливу на всі сторони, зацікавлені у розвитку бізнесу. Це означає, що бізнес має бути економічно вигідним, екологічно стійким і соціально відповідальним. В умовах війни це також передбачає гнучкість у постачаннях, захист інтересів працівників та підтримку економіки. З одного боку, це включає оптимізацію ресурсів, зниження відходів та використання відновлюваних джерел енергії. З іншого боку, компанії мають підтримувати добробут суспільства та створювати робочі місця, що відповідають принципам рівності та справедливості [1].

Сучасні підходи до трансформації бізнес-процесів для сталого розвитку базуються на таких основних принципах [2; 3]:

1. Ефективне використання природних ресурсів та впровадження енергоефективних технологій дозволяють знижувати витрати та мінімізувати екологічний вплив. У цей час в Україні це питання стає ще важливішим, адже ресурси, зокрема енергія, стають критично важливими для підтримки стабільності.

2. Використання цифрових інструментів, таких як штучний інтелект, автоматизація та інтернет речей, допомагає підвищити ефективність бізнес-процесів і зменшити вплив на довкілля. У кризові часи цифрові технології стають необхідними для забезпечення стабільності, віддаленої роботи та захисту даних.

3. Вибір екологічно відповідальних постачальників та зменшення викидів на всіх етапах ланцюга постачання є декількома аспектами трансформації бізнесу. Під час серйозних економічних та соціальних потрясінь сталість ланцюгів постачання є критичною, оскільки забезпечення безперервності постачань має суттєвий вплив на економіку та добробут населення.

4. У сучасних умовах підтримка соціальних ініціатив, створення рівних можливостей та забезпечення безпечних умов праці є невід'ємними елементами сталого розвитку. На тлі сучасних потрясінь корпоративна соціальна відповідальність набуває ще більшого значення, оскільки компанії можуть допомогти постраждалим громадам, підтримати переселенців та забезпечити захист своїх працівників

Прозорість звітності щодо досягнення у сфері сталого розвитку посилює зміцнення довіри з боку споживачів, партнерів та інвесторів. В умовах кризи така прозорість стає важливою складовою підтримкою довіри до бізнесу, що дозволяє споживачам і партнерам бачити реальні дії компанії в умовах нестабільності.

Швидкий розвиток технологій потребує відповіді на соціальні та екологічні виклики, змушують бізнес адаптуватися до змін. Наприклад, використання цифрових платформ, електронної комерції та блокчейн технологій дозволяє оптимізувати ланцюги постачання, зменшити витрати та підвищити прозорість у відносинах зі споживачами. Для нинішніх умов бізнесу необхідно швидко адаптуватися, підтримувати гнучкість і зосередження на стратегіях, які забезпечують стабільність і ефективність у непередбачуваних ситуаціях.

Таким чином, трансформація бізнес-процесів у напрямку сталого розвитку є ключем до забезпечення довготривалої конкурентоспроможності та стійкості компаній у сучасному світі. Використання принципів сталого розвитку, зокрема ефективного використання ресурсів, цифровізації, екологічної відповідальності та прозорої звітності, допомагає бізнесу зберігати довіру клієнтів, підтримувати соціальну відповідальність і забезпечувати стабільність навіть у найскладніших умовах, зокрема під час війни.

Перелік використаних джерел:

1. Деліні М., Аксентюк М. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах війни. Економіка та суспільство, №66. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-65>

2. Омельчук А. С., Кватернюк С. М. Енергоефективність та використання альтернативних джерел енергії / Матеріали ЛІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 червня 2023 р. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2023/paper/view/17669>.

3. Наталія Супрун, Дарина Антоненко. Екологічна відповідальність бізнесу як форма реалізації стратегії сталого розвитку / Laudato Si: екологічний внесок для сталого розвитку суспільства : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 10-11 грудня 2019 р. / [наук. ред. Карамушка В.] ; Кафедра екології Національного університету «Києво-Могилянська академія» [та ін.]. Київ ; Івано-Франківськ ; Дрогобич : Коло, 2020. С. 140-148.